WIELKANOCNE ZWYCZAJE naszych sąsiadów: litewska CHOINKA WIELKANOCNA

Zanim opowiemy o litewskiej CHOINCE WIELKANOCNEJ, warto wspomnieć o niemieckim bukiecie wielkanocnym. Bukiet wielkanocny, czyli Osterstrauß, to element świątecznego wystroju wielu niemieckich domów. Włożone do wazonu, młode, wypuszczające listki bądź kwiaty gałązki drzew lub krzewów (leszczyny, brzozy, wierzby, niekiedy wiśni, jabłoni lub forsycji) dekoruje się kolorowymi wydmuszkami jajek, zawieszanymi na nitkach jak bombki. Coraz częściej zdobi się w ten sposób również krzewy lub drzewka w przydomowym ogrodzie.

Na Litwie (albo: w Litwie – jak kto woli, obie formy są poprawne) zwyczaj robienia drzewka wielkanocnego był szczególnie silnie zakorzeniony i pielęgnowany. Litewskie drzewko wielkanocne, czyli CHOINKA WIELKANOCNA – po litewsku kiaušinykas lub velykinė eglutė – to coś pomiędzy niemieckim bukietem a bursztynowym „drzewkiem szczęścia".

W okolicach Poniewieża zwyczaj przygotowywania na Wielkanoc takiej właśnie CHOINKI WIELKANOCNEJ przetrwał do dzisiaj. Z choinką bożonarodzeniową łączy ją nie tylko nazwa: podobnie jak tamta wiąże się bowiem z obdarowywaniem. Za wykonanie CHOINKI WIELKANOCNEJ odpowiedzialni są rodzice chrzestni: specjalnie dla swoich chrześniaków – w dowód opieki, pamięci i dbałości o podopiecznych – przygotowują dla nich swoisty świąteczny „stojak na prezenty". Drewniany palik owija się zielenią (mchem albo wstążką czy tkaniną) i mocuje do niego kawałki drutu, które wygina się tak, by tworzyły konary drzewa. Całość jest starannie ozdabiana, a na drucianych gałęziach umieszczane są gniazdka z cienkich gałązek i mchu, do których wkłada się podarunki dla dzieci: dawniej były to pisanki, a obecnie są to zazwyczaj słodycze lub drobne prezenty.

Całkiem możliwe, że kiaušinykas to miejscowy, prastary zwyczaj, korzeniami sięgający jeszcze wierzeń Bałtów i pojmowania świata jako Drzewa Życia.